

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти
і науки України

_____ 2019 № _____

ПРОГРАМА

**проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою:
«Організаційно-педагогічні умови формування в учнів м'яких навичок шляхом
соціально-емоційного та етичного навчання»
на базі закладів загальної середньої освіти України
на листопад 2019 – грудень 2024 років**

№	Зміст роботи	Строк виконання	Очікувані результати
I (організаційно-підготовчий) етап (жовтень 2019 р. – жовтень 2020 р.)			
1.	Проаналізувати філософську, педагогічну, психологічну літературу і наявну програму соціально-емоційного і етичного навчання з метою створення актуального організаційно-педагогічного забезпечення.	Протягом I етапу	Підготувати банк даних нормативно-правових документів та використовуваних матеріалів з проблеми експерименту всеукраїнського рівня (далі – Експерименту).
2.	Вивчення готовності вчителів до здійснення експериментальної діяльності	Жовтень 2019	Визначення рівня психологічної готовності вчителів до інноваційної діяльності

3.	Вибір потрібної кількості експериментальних об'єктів, визначення функціональних обов'язків учасників експерименту з метою вирішення завдань. Створення робочих груп в педагогічних колективах закладів освіти, які братимуть безпосередню участь у здійсненні Експерименту всеукраїнського рівня за результатами діагностування їхньої готовності до участі в ньому.	Жовтень 2019 р.	Підготовка термінологічного глосарію і робочих матеріалів щодо Експерименту. Забезпечення ефективності реалізації Експерименту.
4.	Адаптувати критерії і показники готовності педагогічних колективів закладів освіти з проблеми до участі в проекті, адаптувати діагностичний інструментарій і провести відповідне діагностування, створити глосарій.	Листопад – грудень 2019р.	Адаптувати базу діагностичного інструментарію і підготувати аналітичну довідку відповідно до проведеного діагностування. Внесення змін до роботи психологічних служб закладів освіти-учасників експерименту.
5.	Налагодити співробітництво педагогічних колективів – учасників проекту з ГО «EdcampUkraine», науковими установами, які надаватимуть науково-методичну допомогу в реалізації всеукраїнського Експерименту.	Жовтень – листопад 2019 р.	Укладання угод про співробітництво. Організація методичного супроводу щодо підвищення професійної компетентності педагогічної спільноти.
6.	Провести педагогічні ради, методичні й наукові заходи для педагогічних працівників закладів освіти з проблеми реалізації Експерименту.	Листопад – грудень 2019 р.	Планування методичних заходів відповідно до завдань всеукраїнського Експерименту.
7.	Адаптувати програми й матеріали тренінгів та здійснити підготовку педагогічних колективів закладів освіти до реалізації Експерименту.	Листопад 2019 р. – травень 2020 р.	Адаптувати програми, провести тренінги з підготовки педагогічних колективів закладів освіти до реалізації Експерименту.

8.	Підбиття підсумків I (організаційно-підготовчого) етапу Експерименту.	Жовтень 2020 р.	Звіт про завершення I (організаційно-підготовчого) етапу Експерименту.
II (концептуально-діагностичний) етап (листопад 2020 р. – жовтень 2021 року)			
1.	Розробка концептуальних засад за темою дослідження	Листопад – грудень 2020 р.	Наукове обґрунтування проблеми формування м'яких навичок в учнівства шляхом використання технології соціально-емоційного та етичного навчання в закладах освіти
2.	Уточнити та адаптувати критерії, показники, рівні ефективності моделювання розвитку емпатійного середовища та дібрати відповідний діагностичний інструментарій.	Листопад – грудень 2020 р.	Підготовка діагностувального інструментарію Експерименту.
3.	Розробити та обґрунтувати моделі емпатійного середовища в освітньому процесі закладів освіти.	Листопад – грудень 2020 р.	Аналітичні висновки щодо ефективності моделей емпатійного середовища в освітньому процесі закладів освіти;
4.	Розробити процедуру оцінювання результатів освітньої діяльності закладів освіти-учасників експерименту та перспектив його розвитку відповідно до реалізованої Експерименту.	Листопад 2020 р. – лютий 2021 р.	Відпрацювання алгоритмізації оцінювання результатів освітньої діяльності закладів освіти-учасників Експерименту та методи прогнозування за моделями експертних переваг.
5.	Удосконалити методикау моніторингового впровадження: критерії, показники оцінювання результативності функціонування організаційного	Лютий – травень 2021 р.	Адаптування системи дослідження рівня ефективності реалізації Експерименту в освітньому процесі закладів освіти.

	і ресурсного компоненту в створенні емпатійного середовища закладу освіти під час реалізації Експерименту.		
6.	Визначити та обґрунтувати організаційно-педагогічні умови з реалізації програми Експерименту освітньому процесі закладів освіти.	Жовтень 2021 р.	Обґрунтування адаптації організаційно-педагогічних умов з реалізації Експерименту в освітньому процесі закладів освіти.
7.	Підбиття підсумків II (концептуально-діагностичного) етапу Експерименту.	Жовтень 2021 р.	Звіт про завершення II (концептуально-діагностичного) етапу Експерименту.
III (формульвальний) етап (листопад 2021 р. – жовтень 2024 р.)			
1.	Експериментальне впровадження програми соціально-емоційного і етичного навчання школами-учасницями освітнього Експерименту.	Протягом формульвального етапу	Організація педагогічного процесу з використання технології соціально-емоційного і етичного навчання в освітньому процесі освіти. положень.
2.	Провести діагностування результативності функціонування організаційного і ресурсного компоненту в створенні емпатійного середовища закладу освіти.	Листопад 2023 р. – грудень 2023 р.	Аналітичні висновки щодо ефективності запропонованих моделей емпатійного середовища. З'ясування та аналіз результатів реалізації соціально-емоційного і етичного навчання.
3.	Впровадження оригінальних моделей створення емпатійного середовища.	Протягом формульвального етапу	Створення сприятливого емпатійного середовища для виявлення індивідуальних моделей емпатійного середовища.

4.	Системний моніторинговий супровід дослідно-експериментальної роботи відповідно до визначених критеріїв і показників	Протягом формувального етапу	Неперевне спостереження за станом формування м'яких навичок в учнівства шляхом використання технології соціально-емоційного та етичного навчання в закладах освіти
5.	Апробація результатів дослідно-експериментальної роботи на конференціях, семінарах, практикумах	Протягом формувального етапу	Підготовка матеріалів та участь педагогічних працівників у міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах
6.	Забезпечення підвищення професійної компетентності та кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти шляхом використання різноманітних форм методичної роботи з формування м'яких навичок в учнівства шляхом використання технології соціально-емоційного та етичного навчання в закладах освіти	Протягом формувального етапу	Професійне вдосконалення вчителів через участь у науково-педагогічних семінарах, всеукраїнських науково-практичних конференціях, тренінгах
7.	Провести науково-практичні заходи для обміну досвідом педагогічних колективів з реалізації проекту на базі закладів освіти - учасників експерименту.	Лютий 2024 р. – Травень 2024 р.	Аналітичні висновки про ефективність реалізації Експерименту в освітньому процесі закладів освіти.
8.	Підбиття підсумків III (формуального) етапу всеукраїнського Експерименту.	Жовтень 2024 р.	Звіт про завершення III (формуального) етапу Експерименту.

IV(узагальнювальний) етап (листопад – грудень 2024 р.)

1.	Діагностика ефективності впровадження організаційно-педагогічних умов формування м'яких навичок в учнівства шляхом використання технології соціально-емоційного та етичного навчання в закладах освіти	Листопад 2024 р.	Визначення рівнів сформованості формування м'яких навичок в учнівства шляхом використання технології соціально-емоційного та етичного навчання в закладах освіти та ефективності організаційно-педагогічних умов.
2.	Порівняння результатів контрольних зрізів та обробка результатів експерименту з використанням методів математичної статистики	Листопад 2024 р.	Комп'ютерна обробка результатів експерименту за допомогою методів математичної статистики
3.	Підготувати рукопис навчально-методичного посібника «Формування м'яких навичок шляхом соціально-емоційного та етичного навчання учнів закладів загальної середньої освіти України».	Листопад – грудень 2024 р.	Узагальнення досвіду роботи педагогічного колективу з проблеми дослідження. Створення методичних рекомендацій для системної організації й впровадження технології соціально-емоційного та етичного навчання в закладах освіти на теренах України.
4.	Поширення досвіду роботи експериментальної діяльності в пресі, на телебаченні, в Інтернет-ресурсах, соц.-мережах.	Листопад – грудень 2024 р.	Інформаційно-методичне супроводження результатів експерименту та популяризація результатів проекту з означеної теми.
5.	Організація та проведення всеукраїнської науково-практичної конференції «Український досвід впровадження технології соціально-емоційного і етичного навчання».	Листопад 2024 р.	Підготовка матеріалів та участь педагогічних працівників/-ць у всеукраїнській науково-практичній конференції

6.	Підбити підсумки експерименту всеукраїнського рівня з реалізації впровадження в Україні соціально-емоційного і етичного навчання на базі закладів загальної середньої освіти.	Грудень 2024 р.	Звіт про завершення експерименту всеукраїнського рівня.
----	---	-----------------	---

Наукові керівники:

дійсний член Національної академії педагогічних наук України,
директор Інституту проблем виховання НАПН України,
доктор психологічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України

І. Д. Бех

головний науковий співробітник Лабораторії громадянського та морального виховання Інституту проблем виховання НАПН України,
докторка педагогічних наук, старший науковий співробітник

К. О. Журба

Координатори:

завідувачка сектору організаційної культури та етики педагогічних працівників
відділу інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»,
кандидатка філософських наук

С. М. Бойко

експертка антидискримінаційної програми ГО «ЕдКемп Україна»,
кандидатка педагогічних наук

Т. В. Дрожжина